

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/288/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815200673
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3815200673.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Mikláňkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobkyní: 1/ O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. O., K. XXX/XX, 2/ D. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. O., A. XXX/XX, obe zastúpené: Mgr. Ľudovít Paulovič, advokát so sídlom Lučenec, Martina Rázusa 19, proti žalovaným: 1/ MADOPA, s.r.o., so sídlom Trenčín, Istebnícka 230/93, IČO: 36 344 648, zastúpenému: Mgr. Juraj Janco, advokát so sídlom Ilava, Mierové námestie 52/6, 2/ RELCO, s.r.o., so sídlom Modra, Okružná 3239, IČO: 36 541 818, 3/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom Bratislava, Vajnorská 55, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyní 1/,2/ a o odvolaní žalovaných 1/,3/ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 17C/9/2015-191 zo dňa 12. decembra 2016, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v druhom a piatom výroku **p o t v r d z u j e .**
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v štvrtom a siedmom výroku o trovách konania **m e n í t a k**, že žalobkyňa 1/ a žalobkyňa 2/ majú voči žalovaným 1/, 2/, 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
- III. Žalobkyni 1/ a žalobkyni 2/ **p r i z n á v a** voči žalovaným 1/, 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie konanie proti žalovanému 2/ zastavil. Žalovaným 1/ a 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ 5.000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia ktorékoľvek z nich zaniká povinnosť i druhého žalovaného a v prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne 1/ zamietol. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Ďalej rozhodol, že žalovaný 1/ a 3/ sú povinní zaplatiť žalobkyni 2/ 5.000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia ktorékoľvek z nich zaniká povinnosť i druhého žalovaného. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne 2/ zamietol. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. V odôvodnení rozhodnutia popísal skutkový stav, ktorý bol zistený vykonaným dokazovaním. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.06.2015, bolo rozhodnuté, že 20.01.2012 došlo na ceste I/50, 126,00 km v Trenčianskych Miticiach k dopravnej nehode medzi osobným motorovým vozidlom, ktoré viedol brat žalobkyní s nákladným motorovým vozidlom žalovaného 2/, ktoré viedol jeho zamestnanec, s ďalším nákladným motorovým vozidlom a s dodávkovým motorovým vozidlom žalovaného 1/, ktoré viedol jeho zamestnanec, a to tak, že zamestnanec žalovaného 1/ viedol po ceste I/50 smerom od Bánoviec nad Bebravou na Trenčín, kde predchádzal dve za sebou jazdiace

nákladné súpravy, pričom v tom čase jazdil opačným smerom od Trenčína do Bánoviec nad Bebravou brat žalobkyň, ktorého zamestnanec žalovaného 1/ pri predchádzaní kvôli nesprávnemu spôsobu jazdy bezprostredne ohrozil, v dôsledku čoho bol brat žalobkyň prinútený s vozidlom havarijne brzdiť, aby zabránil čelnej zrážke s vozidlom žalovaného 1/, pričom v tom čase za vozidlom brata žalobkyň jazdil s vozidlom zamestnanec žalovaného 2/ tým istým smerom, ktorý ale z dôvodu nedodržania minimálneho odstupu od brzdiaceho vozidla brata žalobkyň svoje vozidlo neubrzdil a prednou časťou svojho vozidla zozadu narazil do pravej zadnej časti vozidla brata žalobkyň, ktoré bolo následkom nárazu odhodené do protismeru, kde došlo k zrážke vozidla brata žalobkyň s oproti ďalším nákladným motorovým vozidlom, pričom pri dopravnej nehode brat žalobkyň utrpel mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste nehody vo veku 39 rokov podľahol. Za to boli zamestnanci žalovaného 1/ a žalovaného 2/ uznaní z toho, že bratovi a matke žalobkyň z nedbanlivosti spôsobili smrť a takýto čin spáchali závažnejším spôsobom konania a to tým, že porušili dôležitú povinnosť uloženú im podľa zákona, čím spáchali prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Za to bol každý z nich odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dva roky, výkon ktorého im bol odložený na skúšobnú dobu a na trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu troch rokov. Žalovaný 3/ bol poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného 1/. Žalobkyňa 1/ žila spolu so sestrou žalobkyňou 2/ v harmonickej rodine, pričom ich brat bol ich najmladší súrodenec. Žalobkyňa 1/ v dospelom veku žila v blízkosti matky a brata, keďže už so svojou rodinou bývala v rovnakom meste, na rovnakom sídlisku a nakoniec po dlhú dobu v jednom vchode bytového domu. Jej brat žil dlhodobo v jednej domácnosti s jej rodičmi; len približne rok a pol žil v inej domácnosti. Od roku 2011 brat po smrti otca žil v jednej domácnosti s matkou žalobkyň. To viedlo k tomu, že žalobkyňa 1/ sa okrem pravidelných rodinných osláv stretávala so svojim bratom i niekoľkokrát v priebehu týždňa. Po smrti brata sa žalobkyňa 1/ zhoršil zdravotný stav, bol je diagnostikovaný vysoký krvný tlak a problémy s imunitou. Jej zdravotné ťažkosti pretrvávajú. Žalobkyňa 1/ má dvoch synov vo veku 20 a 26 rokov, ktorí s ňou bývajú v jednej domácnosti. Žalobkyňa 2/ bola od svojho brata o 11 rokov staršia, čo určilo jej vzťah k bratovi, keďže pomáhala svojim rodičom v starostlivosti o neho, keď ho zavádzala do školy. Jej vzťah k bratovi zostal blízkym i potom, ako si založila vlastnú rodinu, keďže bývala v rovnakom meste ako jej brat a rodičia. Jej brat mal dobrý vzťah i k jej deťom, pomáhal jej s deťmi a pri stavbe domu. To vplynulo i z toho, že brat žalobkyň nemal vážnu známosť a vo svojom citovom živote sa utiekal k svojim dvom starším sestrám a k matke. V dôsledku bratovej smrti sa jej zhoršil psychický stav a doteraz občasne berie lieky, aby prišla na iné myšlienky. Z tohto dôvodu i odišla za svojou dcérou a vnukom do Anglicka, kde aj žije. Žalobkyňa 2/ má tri deti vo veku 35, 34 a 32 rokov. Súd prvej inštancie nevykonal žalobkyňami ďalšie navrhované dôkazy, a to výsluchy svedkov priateľov a príbuznej žalobkyň a ich brata, ktorí mali vypovedať o tom, aký vzťah mali so svojim zosnulým bratom a ako sa ich dotkla smrť ich brata. Tieto skutočnosti boli dostatočne zistené z výsluchu samotných žalobkyň. Vzťah žalobkyň k ich bratovi bol hlboký a vyplývajúci z toho, že od nich bol podstatne mladší a aj vo svojej dospelosti sa k nim a k ich rodinám utiekal, predovšetkým v dôsledku toho, že vlastnú rodinu nevytvoril. Z takto vykonaných dôkazov mal súd dostatočne preukázané to, že hĺbka tohto vzťahu žalobkyň a ich zosnulého brata viedla u žalobkyň k ľudsky prirodzenému smútku, ktorý sa i v súčasnosti u žalobkyň prejavuje tak, že pri rozprávaní o svojom bratovi a o jeho predčasnej smrti nedokážu udržať slzy tak, ako tomu bolo aj počas ich výsluchu na pojednávaní. Je nepochybné, že smrť tak blízkej osoby, akým bol brat žalobkyň, a to v jeho mladom veku a pri usporiadaných rodinných pomeroch so žalobkyňami, a tomu zodpovedajúcim očakávaní ďalšieho šťastného spoločného života, vyvolal u žalobkyň ľudsky prirodzenú psychickú bolesť a životné nešťastie, ktoré objektívne nemožno opísať nielen zodpovedajúcimi slovami výsluchu žalobkyň, ale ani navrhovaných svedkov. Rovnako neobjektívny by bol opis tohto vnútorného psychického stavu vo výsluchu navrhovaných svedkov, keďže precitovanie bolesti zo smrti príbuzného je subjektívnou skutočnosťou, ktorú je dokazovaním možné objektivizovať len zo skutočností o vzťahu medzi príbuzným a zomrelou osobou v čase jej života. Tieto skutočnosti boli dostatočne a bez toho, aby boli rozporované zistené vykonaním dokazovaním.

3. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 11, §13 ods. 1,2 § 427 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, § 15, § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uviedol, že podľa právnych názorov odvolacieho súdu v rozhodnutí, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie v tomto konaní v prípade neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, ktorý bol vyvolaný zvláštnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov, je osobou zodpovednou za zásah do osobnostných práv fyzickej osoby prevádzateľ motorového vozidla, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou tohto vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného § 11 Občianskeho zákonníka je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných

citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Za týchto pozostalých členov rodiny sa nepovažuje len manžel, manželka a nezaopatrené dieťa, ale môžu to byť aj ďalší pozostalí členovia rodiny, teda aj súrodenci, keď konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie citových, morálnych a sociálnych väzieb stratou ich brata, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do ich chránených osobnostných práv. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov odvolacieho súdu, ktorými je súd prvej inštancie viazaný, je základ nároku žalobkyní proti žalovanému 1/ daný, a to podľa § 427 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 11, § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že 20.01.2012 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej zamestnanec žalovaného 1/ na jeho vozidle porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia, následkom ktorého zomrel brat žalobkyní. Základ nároku žalobkyní proti žalovanému 3/ je daný podľa § 15 ods. 1 a § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení, keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný 3/ bol poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného 1/, prevádzkou ktorého bola spôsobená dopravná nehoda, pri ktorej zomrel brat žalobkyní. Otázka toho, či poisťovateľ zodpovednosti za škodu prevádzkou motorového vozidla je povinný zaplatiť poškodenému náhradu nemajetkovej ujmy je predmetom nestálej rozhodovacej praxe. Naposledy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.03.2016, sp.zn. 3Cdo/301/2012 bolo rozhodnuté, že poisťovní nesvedčí pasívna legitímácia v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práva spôsobený úmrtím blízkej osoby pri dopravnej nehode. Súd sa s týmto právnym názorom nestotožňuje, a to z dôvodov publikovaných v Mandelík, J.: Náhrada nemajetkovej ujmy. Analýza rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Bulletin slovenskej advokácie 9/2016, s. 22 - 30. Za správny súd považuje opačný názor tak, ako bol uvedený vo viacerých súdnych rozhodnutiach, napr. v rozhodnutí Krajského súdu v Trnave z 01.07.2015 sp.zn. 24Co/368/2015, z ktorého je zrejmé, že súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy, ale aj nemajetkové ujmy. V tejto súvislosti je dôvodné poukázať na znenie smernice Rady č. 72/166/EHS; č. 90/232/EHS a č. 2000/26/ES, podľa ktorých členské štáty sú povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potenciálnych obetí nehôd a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistenia nezostali neuhradené. To vyplýva i z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ z 24.10.2013 (C-22/12), podľa ktorého povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo.

4. Čo sa týka výšky priznanej náhrady, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzťah žalobkyní k ich, v čase smrti 39 ročnému bratovi bol hlboký a vyplýval z toho, že bol od nich podstatne mladší a aj vo svojej dospelosti sa k nim a k ich rodinám utiekal. Hĺbka tohto vzťahu žalobkyní a ich zosnulého brata viedla u žalobkyní k ľudsky prirodzenému smútku, ktorý sa i v súčasnosti u žalobkyní prejavuje tak, že pri rozprávaní o svojom bratovi a o jeho predčasnej smrti nedokážu udržať slzy. Smrť tak blízkej osoby, akým bol brat žalobkyní, a to v jeho mladom veku a pri usporiadaných a blízkych rodinných pomeroch so žalobkyniami, a tomu zodpovedajúcim očakávaní ďalšieho šťastného spoločného života, vyvolal u žalobkyní ľudsky prirodzenú psychickú bolesť a životné nešťastie. Náhrada takejto nemajetkovej ujmy spočívajúcej v úmrtí dospelého súrodenca dospelému súrodencom je pri rozhodovaní náhrad za nemajetkovú ujmu výnimočná, keďže v prevažnej miere súdne rozhodnutia riešia nároky pozostalých manželov, rodičov, či už maloletých alebo plnoletých detí. Z publikovaných súdnych rozhodnutí bolo zistené, že (i) Okresný súd Humenné sp.zn. 18C/13/2013 v spojení s Krajským súdom v Prešove sp.zn. 2Co/135/2014 priznal za smrť plnoletého brata pozostalému plnoletému bratovi, s ktorým žil v spoločnej domácnosti, náhradu 15.000,- eur; (ii) Okresný súd Vranov nad Topľou sp.zn. 5C/38/2012 v spojení s Krajským súdom v Prešove sp.zn. 20Co/183/2014 priznal za smrť plnoletého brata pozostalému plnoletému bratovi, s ktorým žil v spoločnej domácnosti, náhradu 5.000,- eur a (iii) Okresný súd Trnava sp.zn. 37C/178/2019 v spojení s Krajským súdom v Trnave sp.zn. 11Co/90/2010 priznal za smrť súrodenca dvom pozostalým súrodencom, s ktorými žil v spoločnej domácnosti, náhradu každému po 2.000,- eur. Nielen z týchto, ale ani z ostatných súdnych rozhodnutí nemožno vyvodit' žiaden objektivizovateľný trend toho, aká by mala byť výška náhrady nemajetkovej ujmy, keďže prirodzene ide o vec, ktorej podstata nie je transparentná a ktorá vychádza z dlho morálne a právne odmietaného názoru, že smútok z úmrtia príbuzného možno vyjadriť v peniazoch. Preto sa súd musel zaoberať tým, či sa zákon vyjadruje k náhradám podobných prípadov duševných útrap, akým je smútok z úmrtia príbuzného. Z prílohy k zákonu č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského

uplatnenia v znení neskorších predpisov je zrejmé, že za vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií tento zákon priznáva bodové ohodnotenie od 260 do 1.300 bodov, teda náhradu v rozmedzí približne od 4.400 eur do 20.000 eur. Je nepochybné, že pre žalobkyne bola smrť ich brata otrasným zážitkom - nepriaznivým psychologickým činiteľom, ktorý u nich nevedol k vážnej duševnej poruche, ale k hlbokému a trvalému smútku, ktorý v ich prípade možno prirovnať k smútku zo straty dospelého dieťaťa, keďže vzťah oboch žalobkýň k zosnulému bratovi vyplynul z ich osobného, v zásade rovnakého prístupu k jeho osobe. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd prihliadol na príbuzenský pomer žalobkýň a ich zosnulého brata; to, že ich brat tvoril spoločnú domácnosť s ich matkou a to, že prevažná časť rodinných vzťahov žalobkýň sa realizovala v ich najbližšej rodine tvorenej ich manželmi a plnoletými deťmi. Preto súd náhradu nemajetkovej ujmy, vychádzajúc z analogického rozpätia náhrad pre prípad vzniku vážnych duševných porúch podľa zákona o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia určil na 5.000,- eur u oboch žalobkýň a v prevyšujúcej časti ich žalobu zamietol.

5. Vzhľadom na rovný pomer procesného úspechu a neúspechu žalobkýň súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku v časti v štvrtom a siedmom výroku o trovách konania podali v zákonnej lehote odvolanie žalobkyne. Navrhli rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zmeniť tak, že žalobkyni 1/ aj 2/ bude priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %. Pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je žalobca vždy povinný v návrhu uviesť požadovanú výšku, ale zo samotnej povahy nároku vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je vždy závislé od úvahy súdu. Nový procesný predpis - Civilný sporový poriadok neprevzal ustanovenie § 142 ods. 3 OSP, ale podľa čl. 4 ods. 1 CSP, ak sa vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia zákona, vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej veci. Podľa čl. 4 ods. 2 CSP ak takého ustanovenie niet, súd prejedná a rozhodne vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Bolo by spravodlivé, aby až rozhodnutie o výške plnenia bolo brané ako základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej odmeny podľa vyhlášky č. 655/ 2004 Z.z..

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti vo výroku 2/ a 5/, ktorým bol zaviazaný na plnenie vo vzťahu k žalobkyniam 1/,2/, podal včas odvolanie žalovaný 1/ a namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že súd sa nevysporiadal s jeho námietkami ohľadne rodinného vzťahu žalobkýň a ich brata, nevzal do úvahy v zásade bežný a nie úplne najbližší rodinný vzťah žalobkýň a ich brata, pokiaľ za najbližší rodinný vzťah sa považuje vzťah manželský, prípadne vzťah rodičov a maloletých detí. Súd uviedol, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy spočívajúcej v úmrtí dospelého súrodenca býva výnimočné, čo ale nepremietol do výroku rozhodnutia a rozpor nevysvetlil. Za výnimočné okolnosti je podľa jeho názoru možné posudzovať výnimočnú úroveň vzájomných vzťahov, napríklad v prípade, ak ide o súrodencov, ktorí nemajú vlastné rodiny, žijú v spoločnej domácnosti, prípadne sú odkázaní vzájomne na svoju výživu alebo ak ide o súrodencov, ktorí nemajú žiadnu inú rodinu. Žalobkyne a ich brat boli v čase jeho smrti dospelé, majú vlastné usporiadané rodiny, manželov, dospelé deti a žijú vo vlastných domácnostiach. Brat bol slobodný, žil sám a posledného približne jeden a polroka v spoločnej domácnosti s matkou účastníkov, kde sa s ním stretávali. Žalovaný 1/ nespochybňuje kvalitu ich vzájomného vzťahu, ktorá by však mala byť považovaná za normálnu a spoločensky žiaducu, nie za niečo výnimočné. Smrť blízkeho človeka naplní jeho blízkych smútkom, ale len táto skutočnosť by nemala byť považovaná za dôvod pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobkyniam bolo poskytnuté dostatočné zadosťučinenie tým, že vinníci nehody boli v trestnom konaní právoplatne odsúdení a tým, že žalovaný 1/ vyjadril žalobkyniam svoju účasť a ľútosť. S touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie nevysporiadal. Priznanú sumu navyše považoval za neprimerane vysokú vo vzťahu ku okolnostiam prípadu. Poukázal na to, že v prípade súdom prvej inštancie citovaného rozhodnutia Okresného súdu Trnava a Krajského súdu v Trnave priznal súd pozostalým náhradu nemajetkovej ujmy 2 000,- eur, teda menej, ako v rozhodovanej veci. Žalobkyne sa tiež na Okresnom súde Trenčín v konaní vedenom pod sp.zn. 22C/58/2015 domáhajú obdobných nárokov vyplývajúcich zo smrti ich matky, ktorá zahynula na následky tej istej dopravnej nehody. Nároky žalobkýň vyplývajúce z toho istého protiprávneho konania by mali byť považované za jeden nárok a súd by to mal zohľadniť. Poukázal na to, že napríklad v Belgicku, Francúzsku alebo Maďarsku sú stanovené presné sumy odškodnenia. Za správny považoval názor súdu, podľa ktorého by mali byť nároky žalobkyne hradené z povinného zmluvného poistenia a v tomto smere sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR

sp.zn. 8Cdo/82/2016 zo dňa 25. 5. 2016, podľa, ktorého sa s použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“ v cit. ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. a s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z.. Podľa súčasného znenia tejto právnej úpravy v prípade škody spôsobenej prevádzkou motorových vozidiel si môže poškodený vybrať, či si náhradu škody uplatní voči škodcovi alebo voči poisťovateľovi alebo si ju môže uplatniť súčasne voči obidvom. Podľa tohto rozhodnutia požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne alebo rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti vo výroku 2/ a 5/, ktorým bol zaviazaný na plnenie vo vzťahu k žalobkyniam 1/,2/, podal včas aj odvolanie žalovaný 3/ a namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci, ako aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou súdu, ktorou odôvodňuje pasívnu legitimitáciu žalovaného 3/ v konaní. ESD vo svojom rozsudku správne určil, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Uvedené však nie je možné aplikovať v tomto konaní, pretože slovenská právna úprava pod pojmom škoda nerozumie nemajetkovú ujmu,. Poukázal na dikciu § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla s tým, že v prípade usmrtenia poškodeného majú rodinní príslušníci nárok na náhradu nákladov na výživu a nákladov spojených s pohrebom, a to vychádzajúc z ustanovení Občianskeho zákonníka, platného na území Slovenskej republiky. Náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravený v § 4 citovaného zákona, preto žalobkyne nemajú nárok vymáhať túto náhradu od žalovaného 3/, a to ani po vydaní rozhodnutia ESD C-22/2012, pretože toto rozhodnutie je záväzné len inter partes a nie je aplikovateľné v danej veci. Nemajetková ujma nie predmetom povinného zmluvného poistenia ani v Rakúskej republike či v Nemecku, preto nie je právna úprava v Slovenskej republike ojedinelá. V danom prípade poistenie kryje len náhradu škody. Právny poriadok Európskej únie nerieši náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravných nehôd a riešiť nemôže, pretože rozsah poistenia spadá v zmysle zakladateľských dokumentov Európskej únie do právomoci národných štátov. Harmonizácia sa týka iba poistného krytia v rámci povinného zmluvného poistenia, mimo harmonizácie spôsobu a rozsahu náhrady škody, ktoré upravuje národné zákonodarstvo v rámci svojej právomoci. Najvyšší súd SR opakovane vyslovil názor, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je krytá ustanoveniami zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, žalovaný 3/ potom môže legitímne očakávať, že sa týmto názorom budú riadiť jej súdy nižšej inštancie. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nemožno subsumovať pod právo na náhradu škody ani eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia. Smernice sa totižto zaoberajú poistením zodpovednosti za škodu, nie poistením nárokov vzniknutých z iného titulu než je zodpovednosť za škodu. Ak teda smernice stanovujú, že treba odškodniť ujmy na zdraví, treba tento výraz vnímať v celkovom kontexte smerníc tak, že predstavuje nároky pri poškodení zdravia v rámci vzniku zodpovednosti za škodu a nie nároky priznávané z iného titulu ako je vznik zodpovednosti za škodu. Je na členskom štáte, akými princípmi sa riadi odškodnenie zásahu do zdravia človeka. Podľa úpravy Slovenskej republiky sa škoda na zdraví alebo pri usmrtení odškodňuje nárokmi podľa § 444 až 449 Občianskeho zákonníka, iné nároky už nie sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví alebo pri usmrtení. Poisťovňa pritom nie je oprávnená rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona. Vzniesol opakovane námietku premlčania podľa § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, pretože žalobkyne podali žalobu po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty.

9. Žalovaný 1/ sa k odvolaniu žalobkyne a žalovaného 3/ písomne vyjadril tak, že podľa jeho názoru na priznanie náhrady trov konania žalobkyniam neexistuje zákonný dôvod, naopak, súd by mal priznať náhradu trov konania žalovanému 1/. Strany boli podľa pomeru úspechu a neúspechu úspešné v rovnakom rozsahu. To, že suma náhrady nemajetkovej ujmy závisí od rozhodnutia súdu, je pravda, ale súčasne je potrebné poukázať na to, že je vecou žalobkyň, aby výšku svojho nároku zodpovedne zväžili. Žalovaný 1/ sa nedopustil žiadneho konania, ktoré by bolo možné považovať za protiprávne,

nemohol mu žiadnym spôsobom zabrániť alebo predísť. Stotožnil sa s námietkou premlčania, vznesenou žalovaným 3/. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS/666/2016 zo dňa 11.10.2016, podľa ktorého pojem škoda použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú, imateriálnu ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálne možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie.. Ústavný súd sa v uvedenom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami a argumentáciou žalovaného 3/, ktorý bol v konaní pred ústavným súdom sťažovateľom. Vysporiadal sa napokon aj s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/301/2012, na ktorý sa žalovaný 3/ odvoláva.

10. Žalobkyne 1/,2/ sa k odvolaniam žalovaných 1/,3/ písomne vyjadrili tak, že podľa ich názoru bol preukázaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, vzťahy medzi žalobkyňami a ich nebohým bratom ako aj miera, do akej jeho smrť zasiahla do ich súkromného a rodinného života, a to ich výpoveďami, pričom súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodil opodstatnený záver, že vzťah žalobkyň k mladšiemu bratovi bol hlboký a jeho smrť viedla u nich k ľudsky prirodzenému smútku. Súd prvej inštancie odôvodnil výnimočnosť priznania náhrady nemajetkovej ujmy v prípade dospelých súrodencov, žalovaným 1/ namietaná veta z rozsudku je vytrhnutá z kontextu. Súd prvej inštancie totiž poukázal aj na rozhodnutia súdov, v ktorých si náhradu uplatňovali dospelí súrodenci, ktorými skutočnosťami sa zaoberal nie vo vzťahu k dôvodnosti nároku, ale vo vzťahu k určeniu primeranej výšky náhrady. Silné citové rodinné väzby môžu existovať nielen medzi súrodencami, ktorí žijú v spoločnej domácnosti, ale aj medzi súrodencami dospelými. Zdôraznili, že nebohý brat nemal vlastnú rodinu, utiekal sa k rodinám žalobkyň a ich vzťahy boli nepochybne výnimočne blízke. Nie je možné obmedzovať hĺbku vzťahov medzi príbuznými len na skutočnosť ich spolužitia v spoločnej domácnosti. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je podľa ich názoru primeraná. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 3/, stotožnil sa s odvolaním žalovaného 1/ s tým, že pri výklade a aplikácii právnych predpisov nemožno opomíňať ich účel a zmysel. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 4Cdo/168/2009, ktorý ešte pred rozhodnutím ESD v C-22/2012 uviedol, že pre účely zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobných nosných práv pozostalých (odlišné stanovisko JUDr. V. P.). Povinné zmluvné poistenie je nástrojom na ochranu oprávnených nárokov poškodených ako aj nástrojom na ochranu škodcov pred neprimeraným rizikom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Súdny sú povinné vykladať vnútroštátne právo v maximálnej možnej miere vo svetle znenia a účelu smernice a na dosiahnutie smernicou sledovaného cieľa. Súdny sú potom povinné zákon č. 381/2001 Z.z. vykladať eurokonformne, teda spôsobom, že predmetom krytia je aj nemajetková ujma, ktorá je predmetom tohto sporu. Poukázali aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS/474/2016 zo dňa 17.08.2016, ktorý podrobil ústavnej kontrole rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/243/2015 zo dňa 22.03.2016 v obdobnej veci. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania, nepriznanie plnej výšky peňažného zadostučinenie nie je prejavom procesného úspechu žalovaného, ale len dôsledkom úvahy súdu a námietka žalovaného 1/, že sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania je irelevantná, pretože zodpovedá ako prevádzkovateľ motorového vozidla.

11. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov. Procesný postup odvolacieho súdu vyplynul z intertemporálnej úpravy v § 470 ods. 1 CSP, ktorým došlo k rekonštrukcii predchádzajúceho procesného predpisu - zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 1. júla 2016. V zmysle uvedenej úpravy platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolaní nariaďovať pojednávanie.

12. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je vo veci samej je vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

13. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie

správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Z obsahu odvolaní vyplýva, že žalobkyne uplatnili vo svojom odvolaní (čo do výroku o trovách konania) odvolací dôvod spočívajúci v tom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a v nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), žalovaný 1/ vo vzťahu k veci samej odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a žalovaný 3/ vo vzťahu k veci samej odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP ako i odvolací dôvod, spočívajúci v existencii inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP).

18. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej mandukčnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odoprieť výpoveď a podobne) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

19. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

20. Nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

21. Na základe preskúmania správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Súd prvej inštancie sa riadne vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami a argumentami účastníkov, v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Prijaté právne závery súd prvej inštancie vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s týmito skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci a podľa 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje.

22. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd udáva nasledovné:

23. V prejednávanej veci sa žalobkyne voči žalovanému domáhajú ochrany pred neoprávneným zásahom do ich osobnostných práv v dôsledku dopravnej nehody, pri ktorej zomrel ich brat, vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 11 a § 13 Občianskeho zákonníka).

24. Občianskoprávnu ochranu telesnej integrity človeka (ochranu života a zdravia) zabezpečuje predovšetkým Ústava Slovenskej republiky v čl. 15 a ust. § 11 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), ktoré spoločne predstavujú konkretizáciu čl. 7,8,10,11,13 a 14 Listiny základných práv a slobôd. Právna prax pri posudzovaní a rozhodovaní o práve na ochranu osobnosti pritom vychádza z extenzívneho výkladu práva a poukazuje na rozhodnutia Európskej komisie a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúce sa interpretácie a aplikácie článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napr. rozsudok ESLP zo dňa 21.06.1988 vo veci Berrhab proti Holandsku). Súčasťou práva na ochranu osobnosti a jej telesnej integrity je v takomto širšom chápaní i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahŕňa i právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, právo na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým členmi rodiny a právo na rodinný život rodinný život, ktorého súčasťou sú ucelené sociálne a morálne vzťahy, ale aj záujmy materiálne (napr. vyživovacia povinnosť). Jednotlivé prostriedky ochrany osobnosti v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka sú relatívne samostatné, je možné ich použiť jednotlivo alebo kumulovane, v závislosti od intenzity neoprávneného zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Zákon pripúšťa možnosť podať návrh na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívna žaloba), návrh na odstránenie následkov už vykonaných zásahov (reštitučná žaloba) a návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia, ktoré nemá charakter peňažnej náhrady (satisfakčná žaloba). Ak by sa však morálne

zadosťučinenie nezdalo postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy i v peniazoch, čoho účelom je vyváženie a zmiernenie nemajetkovej ujmy peňažnou formou. V danom prípade, keď neoprávneným zásahom bola spôsobená smrť brata žalobkýň, nie je možné hovoriť o sankciách v zmysle § 13 Obč.zák., ktoré by mali preventívny alebo reštitučný charakter, ale len o satisfakčnej sankcii, ktorá je možná i vo forme peňažného plnenia. Výška priznaného peňažného zadosťučinenia je pritom závislá na úvahe súdu, ktorý pri rozhodovaní musí prihliadať na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva vzniklo. Čo sa týka okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva, súd konštatuje, že uvedené kritéria treba odlíšiť od stavu vôle a vedomia pôvodcu neoprávneného zásahu, pretože nemajetková ujma vznikne a pôsobí na postihnutej fyzickej osobe vždy nepriaznivo, bez ohľadu na to, či ju pôvodca zásahu zavinil alebo nie. Pokiaľ ide o existenciu závažnej ujmy, za závažnú ujmu treba podľa judikatúry súdov SR považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.

25. Pokiaľ ide o žalovaný nárok, resp. jeho výšku vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného 1/, je nesporné, že spôsobenie smrti človeka je zásahom do jeho práva na ochranu telesnej integrity. Ide objektívne o zásah vrcholnej intenzity, ktorý je nezvratný a nenapraviteľný. Nečakaným a náhlým úmrtím brata žalobkýň došlo nepochybne k tak závažnému zásahu, že morálne zadosťučinenie sa ani v tomto prípade nejaví byť postačujúce. Ustanovenie § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka nevymedzuje hranicu pre určenie výšky relatívnej náhrady za nemajetkovú ujmu. Výšku náhrady určí súd podľa svojej úvahy s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Samozrejme, rozsah takejto náhrady nie je bezbrehý a i súd je pri svojej voľnej úvahe limitovaný uvedenými zákonnými kritériami i základnými právnymi princípmi, medzi ktoré možno zaradiť napr. i princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

26. I keď samotný Občiansky zákonník ponecháva určenie výšky relatívnej náhrady v peniazoch na úvahu súdu (za rešpektovania zákonných podmienok), právna úprava mimo Občianskeho zákonníka pozná nároky náhrad nemajetkovej ujmy pozostalých pri úmrtí osoby, čo možno považovať za isté vodiace východisko. Ako nárok, ktorý má spravidla povahu kompenzácie nemateriálnej ujmy pozostalých, pretože sa v zásade vypláca popri všetkých náhradách ujmy materiálnej, je zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení upravené jednorazové odškodnenie. Povahu náhrady majetkovej ujmy pozostalých, má nárok na jednorazové odškodnenie iba ak pokrýva inak samostatný nárok na pozostalostnú úrazovú rentu (§ 92 zákona č. 461/2003 Z.z.), čo vo väčšine prípadov nebude naplnené. Ako maximálna suma, ktorou zákonodarca "ohodnotil" život človeka v nemajetkovej sfére pozostalého manžela je najviac 46 485,40 eur, v nemajetkovej sfére nezaopatreného dieťaťa polovica z uvedenej sumy, pri viacerých nezaopatrených deťoch najviac suma 46,485,40 eur. Taktiež, ako správne uviedol súd prvej inštancie, podľa prílohy k zákonu č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia za vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií tento zákon priznáva bodové ohodnotenie od 260 do 1.300 bodov, teda náhradu v rozmedzí približne od 4 400,- eur do 20 000,- eur. Ako interpretačné východisko je použiteľná aj česká právna úprava vychádzajúca z najbližšieho kultúrneho rámca, ktorá v ustanovení § 444 ods. 3 Občianskeho zákoníka platnom do 31.12.2013 upravovala popri náhradách majetkových škôd aj jednorazové odškodnenie pozostalých, a to vo výške 240.000 Kč pre manžela, deti a rodičov, 175.000 Kč pre súrodencu, s výnimočnou prípustnosťou súčasného nároku aj podľa práva na ochranu osobnosti.

27. Súdna prax v Slovenskej republike pozná prípady, keď napr. Okresný súd v Humennom rozsudkom sp.zn. 18C/13/2013 zo dňa 10.04.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/135/2014 zo dňa 15.06.2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1CdoGp/1/2016 zo dňa 30.11.2017 priznala pozostalému plnoletému súrodencovi (žijúcemu v spoločnej domácnosti) vo vzťahu k zodpovednému subjektu za smrť súrodencu sumu 15 000,- eur; Okresný súd vo Vranove nad Topľou rozsudkom sp.zn. 5C/38/2012 zo dňa 21.02.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/183/2014 zo dňa 26.05.2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3CdoGp/1/2016 zo dňa 14.06.2017 priznal pozostalému plnoletému súrodencovi (nežijúcemu v spoločnej domácnosti) vo vzťahu k zodpovednému subjektu za smrť súrodencu sumu 5 000,- eur; rovnako ako Okresný

súd v Považskej Bystrici rozsudkom sp.zn. 6C/51/2014 zo dňa v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/243/2015 zo dňa 22.03.2016 a uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS/474/2016.

28. V prejednávanej veci je nepochybné, že neoprávneným zásahom, za ktorý podľa § 427 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka zodpovedá žalovaný 1/, bola narušená celistvosť rodiny žalobkyň, bolo zasiahnuté do ich rodinného a súkromného života, pričom následky sú trvalé a nezvratiteľné. Nie je dôvodná námietka žalovaného 1/, že súd prvej inštancie nezdôvodnil a nevysporiadal sa s jeho námietkami ohľadne rodinného vzťahu žalobkyň a ich brata. Súd prvej inštancie sa uvedeným zaoberal a vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania tak, že vzťah žalobkyň k ich bratovi bol hlboký, pričom zohľadnil práve osobitnú skutočnosť, že od nich bol podstatne mladší a aj vo svojej dospelosti sa k nim a k ich rodinám utiekal, predovšetkým v dôsledku toho, že vlastnú rodinu nevytvoril, tak, ako to napokon uvádza i žalovaný 1/. I z obsahu spisu, konkrétne zápisníc z pojednávania, vyplýva, že žalobkyne pri rozprávaní o svojom bratovi a o jeho smrti cítia psychickú bolesť a nešťastie. Priznanie nemajetkovej ujmy v dôsledku usmrtenia človeka nie je zákonom limitované na rodičov či manželov a v súdnej praxi nie je ojedinelé ani priznanie relutárnej náhrady v prípade smrti súrodenca, ktorý nežil s pozostalým súrodencom v spoločnej domácnosti tak, ako je uvedené vyššie.

29. Vzhľadom na uvedené základné rozsahové ukotvenie nárokov blízkych pozostalých po obetiach dopravnej nehody, ako aj na závažnosť žalobkyniam vzniknutej ujmy okolností nehody, je potrebné prijať záver, že suma určená súdom prvej inštancie v rozsahu 5.000 eur pre každú z pozostalých sestier nebohého, zodpovedá požiadavke primeranej náhrady v danom prípade. Vychádzajúc z uvedeného nebolo odvolanie žalovaného 1/ smerujúce do rozsahu priznaných náhrad dôvodné.

30. Pokiaľ ide o námietku žalovaného 1/, že žalobkyne sa v inom konaní domáhajú obdobných nárokov vyplývajúcich zo smrti ich matky, ktorá zahynula na následky tej istej dopravnej nehody, a teda nároky žalobkyň vyplývajúce z toho istého protiprávneho konania by mali byť považované za jeden nárok, odvolací súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú. V tomto súdnom konaní si uplatňujú nárok na ochranu osobnosti súvisiaci so smrťou ich brata, teda inej osoby, ide o iné, samostatné súdne konanie a tieto nároky nemožno stotožniť len s poukazom na to, že k usmrteniu oboch osôb došlo pri jednej dopravnej nehode, ako sa mylne domnieva žalovaný 1/.

31. K námietkam žalovaného 3/ poukazujúceho na nedostatok jeho pasívnej legitímácie v prebiehajúcom spore, odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje a poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C - 22/12 vo veci S./W., S.. Podľa záveru Súdneho dvora čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972, čl. 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5/ EHS z 30.12.1983 a čl. 1 prvý odsek tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.5.1990 sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

32. Smernice sú špeciálnym typom právnej normy práva EÚ. Ich špeciálnosť spočíva v tom, že sú záväzné pre členské štáty vzhľadom na dosiahnutý výsledok, pričom forma a metóda dosiahnutia daného výsledku sa ponecháva na členské štáty. Pretože smernice nezaväzujú a nezakladajú práva priamo fyzickým ani právnickým osobám, vyžaduje sa ich implementácia do vnútroštátneho právneho poriadku, ktorej úlohou je zabezpečovať harmonizáciu právnych predpisov členských krajín EÚ. Okrem priameho účinku smerníc, ktorý nastáva vždy len a výlučne po splnení konkrétnych podmienok (márne uplynutie lehoty na transpozíciu smernice, žiadna alebo nesprávna implementácia, dostatočná jasnosť smernice, tak aby umožnila bezprostrednú aplikáciu, nepodmienený vznik práva vyplývajúceho zo smernice, ktorý si na vyvolanie právnych účinkov nevyžaduje prijatie ďalšieho právneho aktu, priamy účinok nesmie založiť povinnosti jednotlivcom, a to tak fyzickej, ako aj právnickej osobe), európske právo smerniciam priznáva i tzv. nepriamy účinok, založený na eurokonformnej interpretácii vnútroštátneho práva (rozhodnutie ESD Marleasing, C-106/89), ktorý znamená, že smernica je aplikovateľná nielen vo vertikálnom ale i v horizontálnom type právnych vzťahov. Odvolací súd zdôrazňuje, že v spojených prípadoch C-240/98 - C 244/98 Océano Grupo Editorial SA, ROcio Murciano Quintero (C-240/98) a Salvat Editores SA v José M. Sánchez Alcón Prades (C-241/98), José Luis Copano Badillo (C-242/98), Mohammed Berroane (C-243/98), Emilio Vinas Feliu (C-244/98) Súdny dvor ES konštatuje povinnosť národného súdu pri aplikácii ustanovení národného práva, ktoré sú skoršieho alebo neskoršieho dátumu než uvedená smernica, interpretovať ich pokiaľ je to možné, vo svetle presného znenia a účelu smernice. K obdobnému záveru dospel Súdny dvor EÚ opakovane, napr. vo veci Kofoed, C-321/05.

33. Súd prvej inštancie teda správne prioritne na vec aplikoval slovenské hmotné právo, platné a účinné ku dňu, v ktorom nastali rozhodujúce skutočnosti, avšak nemožno opomenúť ani jeho povinnosť

eurokonformného výkladu príslušnej právnej normy, a to vo svetle a zmysle príslušného komunitárneho predpisu. Z tohto dôvodu je nutné ustanovenia Smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972, čl. 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5/ EHS z 30.12.1983 a čl. 1 prvý odsek tretej Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.5.1990 použiť ako interpretačné pravidlo pri aplikácii vnútroštátneho práva (§ 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 388/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) takým spôsobom, aby nešlo o výklad contra legem vnútroštátneho práva.

34. Berúc do úvahy uvedené, potom ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 388/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového voz možno za použitia gramatického i eurokonformného výkladu vykladať tak, že súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy, ale aj nemajetkové ujmy. Cieľom spomínanej smernice je totiž zabezpečiť, aby povinné poistenie vozidiel umožňovalo všetkým spolujazdcom, obetiam nehody spôsobenej vozidlom odškodnenie za ujmu, ktorú utrpeli. Vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú odškodnenie nehôd vyplývajúcich z prevádzky motorových vozidiel, nemôžu obrať uvedené ustanovenia o ich potrebný účinok. Vychádzajúc zo znenia § 4 ods. 1, 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/>> v znení neskorších predpisov je zrejmé, že poistné krytie zahŕňa jednak škodu na zdraví a náklady pri usmrtení. Citovaný právny predpis výslovne nevylučuje náhradu nemajetkovej ujmy, v tejto súvislosti je potrebné vychádzať z extenzívneho výkladu pojmu škoda, keď pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma aj nemajetková, spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Keďže pojem škoda uvedený v čl. 1 bod 2 prvej smernice nie je presnejšie vymedzený, nič nenaznačuje, že ak sa niektoré druhy škody, akou je nemajetková ujma majú nahradiť podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu, mali by sa vylúčiť z tohto pojmu (bod 58 rozsudku Súdneho dvora EÚ C-22/12). Keďže zodpovednosť poisteného, ktorá vyplýva z § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnú povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice (bod 57 rozsudku Súdneho dvora EÚ C-22/12).

Ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Účastníkom tohto poistného vzťahu je nepochybne žalovaný 3/ a z toho vyplýva dôvodnosť jeho pasívnej legitímácie v prebiehajúcom konaní. Za stavu, že právo umožňuje žalobcovi požadovať náhradu nemajetkovej ujmy je dôvodný záver, že takáto náhrada nemajetkovej ujmy musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia, právna úprava, ktorá by tomuto odporovala bráni naplneniu cieľa vyššie uvedených smerníc Európskej únie a takáto právna úprava sa nesmie použiť (Simmenthal C-106-77).

35. K uvedenému odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS/666/2016 zo dňa 11.10.2016, v ktorej veci vystupoval žalovaný 3/ ako sťažovateľ a v ktorom Ústavný súd SR vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými žalovaným 3/ i v tomto konaní. Podľa Ústavného súdu SR povinnosťou slovenského vnútroštátneho súdu, ktorá je inkorporovaná aj v základnom práve na súdnu ochranu, nie je len ústavne konformná, ale aj eurokonformná interpretácia zákonov. Koncept súčasnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku pri svojom vzniku skutočne vychádzal z pojmu škody ako materiálneho, a tým aj presne kvantifikovateľného postihnutia poškodeného. Lenže aj v tomto prípade je fakt vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie zásadným prelomom v procese kontinuálneho vývoja právneho poriadku i jeho interpretácie, pretože okrem vnútroštátneho zákonodarcu je doň oprávnený svoju vôľu presadzovať aj únijný normotvorca. Ak teda slovenský zákonodarca do zákonného pojmu „škoda“ použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení, a teda do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v zmysle uvedeného zákona nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa vzhľadom na záväzný výklad zodpovedajúcich smerníc do rozporu so zámerom tvorcu únijnej právnej regulácie identifikovaným Súdny dvorom. Všeobecné súdy konajúce v sťažovateľovej veci boli preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej únijnej regulácie. Okresný súd i krajský súd v uvedenej veci takto dospeli k záveru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu „škoda“ použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení. Ústavný súd tento ich záver nepovažuje za arbitráry ani inak ústavne neudržateľný. Ďalším podporným argumentom pre záver o ústavnej akceptovateľnosti právnych záverov krajského súdu je fakt, že Občiansky zákonník v samotnej šiestej časti, ktorá jediná je i podľa sťažovateľa pri vysvetľovaní pojmu škoda použiteľná, kladie škodu aj do polohy nemateriálnej. Dokazuje to § 444 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenie. Prijat' teda záver, že pojem „škoda“ nevykazuje žiadne imateriálne konotácie, nezodpovedá dokonca ani dikcii a podstate dotknutých ustanovení Občianskeho zákonníka. Ústavný súd dospel k záveru, že

právne názory, ktoré viedli krajský súd k potvrdeniu prvostupňového rozsudku okresného súdu v časti o zahrnutí nemajetkovej ujmy podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti pod pojem „škoda“ podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení, nie sú arbitrárne a nevykazujú známky ústavnej neakceptovateľnosti.

36. Na predmetné rozhodnutie Ústavného súdu SR odkazuje i rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/170/2016 zo dňa 30.01.2018, čím možno považovať rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016, na ktoré sa odvoláva žalovaný 3/, za prekonané.

37. Vo svetle uvedeného odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovaného 3/ ako nedôvodné.

38. Záverom odvolací súd uvádza, že dôvodná nebola ani námietka premlčania žalovaného nároku, vznesená v priebehu konania žalovanými, s ktorou sa súd prvej inštancie vysporiadal v bode 5 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Žalovaní vo svojej argumentácii mylne vychádzajú z ust. § 106 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka a dôvodia dvojročnou subjektívnou premlčacou dobou. Odvolací súd sa rovnako ako súd prvej inštancie s týmto právnym názorom žalovaných nestotožňuje.

39. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

40. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

41. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

42. Premlčanie je kvalifikované plynutie času, v dôsledku ktorého možno odvrátiť súdnu vymáhateľnosť nároku. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý nárok je predmetom tohto súdneho konania, predstavuje jeden zo samostatných prostriedkov ochrany práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Ako uviedol Najvyšší súd SR v uznesení sp.zn. 5Cdo/265/2009 zo dňa 17.02.2011, je to obsah nároku a nie predmet jeho ochrany, čo robí pre povahu nároku rozhodujúce, či sa uplatní všeobecný právny inštitút premlčania. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Uvedené uznesenie Najvyššieho súdu SR ďalej hovorí o všeobecnej trojročnej premlčacej dobe náhrady za nemateriálnu ujmu podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pričom počiatok jej plynutia viaže na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Od uvedených záverov Najvyššieho súdu SR sa odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, nemal dôvod odkloniť. K dopravnej nehode, pri ktorej zomrel brat žalobkyní 1/,2/, vo vzťahu k úmrtiu ktorému si žalobkyne 1/,2/ uplatňujú svoj nárok na ochranu osobnosti vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, došlo dňa 20.01.2012. V zmysle vyššie uvedeného všeobecná trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom 21.01.2012 a uplynula dňom 21.01.2015 (streda). Pretože žaloba bola podaná na Okresnom súde Prievidza dňa 20.01.2015, k premlčaniu nároku žalobkyní 1/,2/ nedošlo a námietka premlčania, vznesená v konaní žalovanými, nebola dôvodná, tak ako to správne vyhodnotil súd prvej inštancie.

43. Na základe popísaných dôvodov odvolací súd konštatoval, že odvolania žalovaných 1/ a 3/ nie sú dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej v napadnutej časti v druhom a piatom výroku podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

44. Odvolací súd po preskúmaní veci konštatoval, že dôvodné je odvolanie žalobkyní 1/,2/ čo do trov konania.

45. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním, alebo bránením práva.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok

meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 215/2010). Iba v prípade, ak je pomer úspechu obidvoch strán zhruba rovnaký, súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

49. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné k § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30.06.2016, a teda zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku a nemožno ho preto zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Žalobca má v takom prípade právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy, nie zo sumy žalovanej. Priznanie plnej náhrady trov konania z prisúdenej sumy je odôvodnené interpretáciou pojmom úspech vo veci, keďže ten sa musí skúmať čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

50. V prejednávanej veci uplatnili žalobkyne 1/,2/ proti žalovaným nárok na zaplatenie 10 000,- eur s príslušenstvom pre každú žalobkyňu titulom nároku na ochranu osobnosti vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ako je uvedené vyššie, Občiansky zákonník nevymedzuje hranicu pre určenie výšky relatívnej náhrady za nemajetkovú ujmu a výšku náhrady určí súd podľa svojej úvahy. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovaným 1/,3/ povinnosť zaplatiť žalobkyňam 1/,2/ po 5 000,- eur každej s tým, že v rozsahu plnenia ktoréhoľvek z nich zaniká povinnosť i druhého žalovaného a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vo vzťahu k žalovanému 2/ bolo konanie zastavené.

51. Na základe uvedených skutočností, s poukazom na vyššie popísaný právny názor, možno konštatovať, že žalobkyne mali v prejednávanej veci nárok na ochranu osobnosti vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorého výška závisela od úvahy súdu, čo do právneho základu plný úspech a v zmysle zásady úspechu im vo vzťahu k žalovaným 1/, 3/ patrí plná náhrada trov konania, počítaných z výšky prisúdenej sumy. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v štvrtom a siedmom výroku o trovách konania zmenil podľa § 388 CSP tak, že žalobkyňa 1/ a žalobkyňa 2/ majú voči žalovaným 1/, 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

52. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal nárok na ich náhradu žalobkyňam 1/,2/, ktoré boli v odvolacom konaní úspešné v celom rozsahu.

53. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalobkyň rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

54. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).